

УДК 631.563:633.11. «324»

ВПЛИВ УМОВ ЗБЕРІГАННЯ ТА СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ЯКІСТЬ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ

ДОМОЦЬКИЙ М.С., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **ЗАВАДСЬКА О. В.**, *кандидат с.-г. наук, доцент*
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кукурудза – одна з найпоширеніших культур універсального використання. Із зерна цієї культури виробляють понад 150 технічних та харчових продуктів: крупу, борошно, спирт, глюкозу тощо. Зародки використовують для виробництва цінної рослинної олії. Серед рослин, що вирощуються, за валовими зборами вона займає перше місце у світі. Використовується як кулісна культура, а також в поживних і повторних посівах.

Можливість отримання високоякісних врожаїв цієї культури значно залежить від якості посівного матеріалу. Під час зберігання насіння відбуваються різноманітні процеси, які можуть значно погіршити початкову якість зерна. Важливе значення при цьому мають не тільки умови зберігання. А й сортові особливості. Виходячи з цього, тема магістерської роботи, присвячена вивченню впливу умов та тривалості зберігання на якість насіння кукурудзи різних гібридів, є актуальною.

Дослідження проводилися в господарстві ТОВ "ДЖІН ЕНД СІДЗ", що розташоване у Київській області, Обухівського району, с. Безіменне. Для досягнення мети досліджень та виконання поставлених завдань було оцінено початкову якість та закладено на зберігання насіння трьох гібридів кукурудзи вітчизняної селекції (оригінатор – «Всеукраїнський науковий інститут селекції»): Гран 1, Гран 6 та ВН 63. Всі досліджувані гібриди занесені до Реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні.

Сортові особливості впливали на початкову якість зерна кукурудзи. Найсухіше зерно перед закладанням на зберігання було у гібрида ВН63 – 13,1 %, найвологіше – у гібрида Гран 1 (14,7 %). Найкращу початкову якість, перед закладанням на тривале зберігання, мало насіння гібриду Гран 1 (контроль), натура якого становила 800,6 г/л, маса 1000 насінин – 274,2 г, а схожість – 83 %. У зерні цього гібриду за період вегетації накопичувалося 9,8 % білку, що суттєво більше, порівняно з іншими варіантами.

Проведені розрахунки кореляційної та регресійної залежності виявили такі взаємозв'язки між досліджуваними показниками: прямий середній між вологістю та вмістом у зерні білка ($r = +0,64$), обернений суттєвий між вмістом білка та крохмалю ($r = -0,7$), прямий суттєвий між натурою та схожістю ($r = +0,81$).

Для зберігання зерна кукурудзи до чотирьох місяців рекомендуємо застосовувати зберігання в умовах звичайного сховища, що забезпечить отримання прибутків на рівні 50 %.

Для забезпечення мінімальних втрат якості зерна під час тривалого зберігання та отримання прибутків у межах 42,7-56,3 %, найкраще використовувати зберігання в рукавах та реалізувати зерно через дев'ять місяців зберігання.